

Aan: De politieke partijen, betrokken bij de totstandkoming van een Samenlevingsakkoord voor de gemeente Gouda
 Van: Humanitas Midden-Holland
 Datum: 18 juni 2026

L.S.,

Na lezing van uw 'Samenlevingsakkoord' maken wij graag gebruik van de gelegenheid te reageren. Immers, u legt een agenda voor met daarop belangrijke onderwerpen waar wij als vrijwilligersorganisatie, actief in het sociaal domein in de regio Midden-Holland, dagelijks mee te maken hebben

Belangrijke thema's op de agenda

Wij vinden in het document aanknopingspunten die voor ons van groot belang zijn. In de tabel hieronder geven we daarvan een overzicht.

Voor Humanitas Midden-Holland belangrijke onderdelen en thema's uit 'Samenwerken in Gouda – samen bouwen aan een toekomstbestendig, veilig en ondernemend Gouda'

- Veiligheid: ook veiligheid thuis, in het eigen gezin verdient aandacht. Scheiden gaat soms moeizaam en kan ook agressie en zelfs geweld oproepen. Goede begeleiding is essentieel. Ook bij scheidingen waar het weliswaar veilig is, maar kinderen toch het kind van de rekening zijn, kan Humanitas 'Ondersteuning bij opvoeden' (Begeleide omgang, Buddy's en Omgangshuis) hulp bieden.
- Preventie van mentale problemen begint met contact met elkaar. Het voorkomen van eenzaamheid is een belangrijke schakel daarin. Ook het kunnen spreken en verstaan van Nederlands is randvoorwaardelijk voor het contact met elkaar. Het akkoord benadrukt ook het belang van terugdringen van laaggeletterdheid. Dat houdt niet op bij het einde van het inburgeringstraject. Gelukkig zijn er organisaties als Humanitas die taalondersteuning bieden aan ieder die dat wil én nodig heeft.
- Om een zorgzaam Gouda te bereiken stelt dit akkoord terecht dat het voorkomen van armoede een prioriteit is. Wij weten echter uit ervaring, dat ook het omgaan met geld voor veel mensen lastig is en tot grote problemen kan leiden. Humanitas Hulp bij geldzaken is daarbij essentieel. Zo doorbreken we de cirkel.
- Ook de inzet op zorg dichtbij, in de buurt onderstrepen wij van harte. Vrijwilligers kunnen naast de inwoner gaan staan en zo samen de problemen aanpakken.
- Langer thuis wonen: het is fijn dat het kan, maar het heeft ook zo zijn uitdagingen. Eenzaamheid ligt op de loer. Dan is het fijn wanneer er dagelijks contact is, ook al is het maar even. De Humantas Telefooncirkel voorziet hierin.

- In het akkoord wordt gekozen voor sturen op resultaat en rendement. Maar soms gaat het niet om het doel, maar juist om de reis. Dan is het mooi dat er organisaties als Humanitas zijn, die vooral de uitgestoken hand van belang vinden.
- Er wordt gekozen voor plekken om te ontmoeten. Dat onderschrijven wij van harte. Door juist ook de vrijwillige sociale hulp op die plek te ontvangen, ontstaan levendige plekken waar ontmoeten, hulp zoeken en sociaal bezig zijn elkaar versterken. Soms past dat ook in een schoolgebouw.
- Ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen heeft prioriteit. Dat is heel mooi. Die vrijwilligers hebben soms ondersteuning van de gemeente nodig. Het zou mooi zijn als vrijwilligersorganisaties, net als de Culturele G4, op de gemeente kunnen rekenen en meerjarige afspraken met elkaar kunnen maken

Integrale afweging en financiële dekking?

In de gepresenteerde agenda missen concreet uitgewerkte voorstellen. Daarvoor is het nu, zo kort na de verkiezingen, waarschijnlijk nog te vroeg. Tegelijk wekt u verwachtingen door nu al tot bijdragen op te roepen.

Wij zien het -als vrijwilligersorganisatie- niet als onze taak met beleidsvoorstellen te komen, laat staan meerderheden daarvoor te organiseren. Een dergelijke taak is toebedacht aan het gemeentebestuur.

Wat mag u dan wel van ons verwachten?

Bij de kaderstelling kan raadsbreed een beroep op ons worden gedaan voor advies. Bij de beleidsvoorbereiding door het college leveren wij graag input als daarom gevraagd wordt. Bij de besluitvorming door de gemeenteraad gebruiken wij de gelegenheid om ons standpunt, bijvoorbeeld via inspraak, toe te lichten. En in de uitvoering houden we graag met u vinger aan de pols.

Het debat over de integrale afweging en de financiële dekking vindt plaats in de gemeenteraad. Hoe dat debat over de onderwerpen uit uw Samenlevingsakkoord plaats gaat vinden en hoe u daarbij de gevraagde input uit de samenleving weegt is ons (nog) niet duidelijk.

Samenwerkingsafspraken verontrustend

Wat ons verontrust zijn de Samenwerkingsafspraken, die als bijlage bij het akkoord zijn opgenomen. Daarin geeft u een inkijk in bezuinigingen en enkele investeringen die volgens u nodig en onvermijdelijk zijn en waarover u alvast – met 7 partijen- vaste afspraken gemaakt heeft. Die bezuinigingen doen ons op voorhand twijfelen aan de uitvoerbaarheid van ambities beschreven in het akkoord.

Deze bezuinigingen hebben een directe -negatieve- invloed op 1) inwoners van de gemeente die wij als Humanitas begeleiden én 2) op onze mogelijkheden om die begeleiding als vrijwilligersorganisatie in de praktijk uit te voeren.

We lichten dat met een paar voorbeelden toe.

1. Bezuinigingen raken kwetsbare inwoners het meest

In de Samenwerkingsafspraken wordt de drempel om een beroep te kunnen doen op armoederegelingen hoger.

Wij zien in ons vrijwilligerswerk dagelijks hoe verschillend de situatie van mensen is. We zien ook hoe complex het is om hulp bij de gemeente te vinden, te vragen en te krijgen. De diversiteit vraagt maatwerk en tegelijkertijd is maatwerk ook complexer. Wij roepen daarom op om erop toe te zien dat

de garantie van bestaanszekerheid geen loze belofte is. Zorg ervoor dat collectieve bezuinigingen niet de meest kwetsbare mensen nog verder in problemen brengt. Zo vermijdt de gemeente dat een bezuiniging op inkomensondersteuning leidt tot veel hogere kosten in andere delen van het sociale domein.

Woningzoekenden met weinig geld krijgen het nog lastiger. Het aandeel sociale huur wordt volgens de Samenwerkingsafspraken verlaagd ten opzichte van de vorige coalitieperiode terwijl de behoefte aan sociale huurwoningen alleen maar toeneemt.

Wij vrezen een grote toename van inwoners die tussen wal en schip zullen vallen.

2. Eenzijdige focus op rendement en resultaat treft vrijwillige inzet

In de Samenwerkingsafspraken wordt de voortzetting van beleid om de sociale basis te versterken (inclusief de Sociaal Teams) afhankelijk gemaakt van effectmetingen en doelmatigheid van regelingen. Uit de tekst ontstaat bij ons de indruk dat formele en informele zorg over één kam geschoren wordt. Een beperkt financiële kosten baten afweging doet echt geen recht aan de maatschappelijke waarde van (gesubsidieerde) vrijwillige inzet in het sociaal domein.

In zorg en welzijn zijn doelen vaak vooraf vastgelegd en gekoppeld aan resultaatafspraken. Welzijnsorganisaties zijn vooral uitvoerders van het lokale welzijnsbeleid van de gemeente. Humanitas daarentegen werkt vanuit vrijwilligheid, betrokkenheid en gezamenlijk afgesproken doelen. Waar afspraken met subsidiegevers bestaan, gaat het om inspanningsverplichtingen en niet om resultaatverplichtingen. Activiteiten van een vrijwilligersorganisatie als Humanitas zijn veelal ontstaan op basis van maatschappelijke ontwikkelingen en vragen die in de samenleving bestaan.

De vrijwilliger van Humanitas is er uit belangstelling en betrokkenheid bij het wel en wee van medeburgers (wat natuurlijk niet wil zeggen dat beroepsmatige hulpverleners niet betrokken zouden zijn!). De Humanitas vrijwilliger komt niet met een boodschap of een eis. Er is sprake van vrijwilligheid en men spreekt samen af waar het contact tot dient. Natuurlijk zijn er activiteiten waar de afdeling met de subsidiegever bepaalde doelen heeft afgesproken, bv bij de BOR. Het gaat dan over het aantal deelnemers dat men in een jaar denkt te zullen ondersteunen. Ondersteuning door Humanitas is vrijwillig en kent geen sancties. Voor bepaalde mensen is dit juist een reden om wel contact te willen met een vrijwilliger en niet met beroepskrachten. Dit verlaagt drempels voor mensen die wantrouwen ervaren richting instituties of bang zijn voor consequenties.

Afsluitend

Vanzelfsprekend blijven wij uw activiteiten nauwgezet volgen. Wij wensen u veel wijsheid en goede debatten bij de verdere uitwerking van de plannen. Om met Loesje te spreken: 'zelfs als iedereen gelijk heeft moeten we er nog samen uit zien te komen'.

Mocht onze inbreng bij u vragen oproepen dan lichten wij deze graag toe. U kunt ons bereiken via midden-holland@humanitas.nl.

Voor meer informatie over Humanitas en onze activiteiten in Midden-Holland verwijzen u naar onze website: www.humanitas.nl/midden-holland

Met vriendelijke groet,
Bestuur Humanitas Midden-Holland